

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ

Сучасний розвиток світової цивілізації залежить від людей, які нестандартно сприймають навколишній світ, надзвичайно діяльні, енергійні, працездатні, і можуть досягати в обраній ними сфері діяльності високих результатів. Відповідно, актуальності набуває проблема обдарованості, творчості, інтелекту, визначаючи пошук, навчання і виховання обдарованих дітей. Це також вимагає змін у фаховій підготовці майбутніх вихователів ЗДО, основною місією яких є виявлення, розвиток особистості у цьому віковому періоді, забезпечення ефективності педагогічної діяльності з обдарованими дітьми в сучасних умовах.

Проте у нашій країні до останніх років виявлення та розвиток обдарованих дітей здійснювалися стихійно, спираючись лише на регіональні можливості та на власну ініціативу окремих педагогів, вчених, митців.

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що дослідженню проблеми обдарованості надається належна увага, зокрема таким її аспектам як проблема індивідуальних відмінностей (Б. Ананьєв, Л. Виготський, С. Рубінштейн, Б. Теплов та ін.); визначення підходів до розуміння психологічних основ та структури обдарованості (Дж. Гілфорд, Ж. Піаже, К. Тейлор, Л. Венгер, Н. Лейтес, О. Матюшкін, В. Моляко, А. С. Рубінштейн та інші); розвиток інтелектуального і творчого потенціалу особистості (Д. Богоявленська, О. Матюшкін, В. Моляко, О. Кульчицька та інші); виділення сфер та видів обдарованості (С. Гончаренко, Г. Бурменська, Ю. Гільбух, М. Гнатко, В. Слуцький та інші); питання виявлення і розвитку обдарованості учнів (В. Крутецький, О. Кульчицька, Б. Теплов, та інші).

В Україні прийнято цілий ряд законів і програм зокрема Національна доктрина розвитку освіти в Україні, Закони «Про освіту», «Про дошкільну освіту», національна програма «Діти України», Указ Президента України «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді»; видається журнал «Обдарована дитина», який читають і з яким співпрацюють вітчизняні та зарубіжні науковці й педагоги; створено Інститут обдарованої дитини НАПН України. Метою відповідної роботи є формування цілісної загальнодержавної системи виявлення і підтримки обдарованих дітей, розвитку та реалізації її здібностей, стимулювання творчої роботи дітей.

Відповідно, перед сучасним закладом дошкільної освіти постало завдання максимального розкриття і розвитку потенціалу кожної особистості, підготовки її до самовдосконалення, самовизначення та самореалізації. Новий український заклад дошкільної освіти повинен забезпечувати всебічний розвиток індивідуальності дитини як особистості та найвищої цінності суспільства на основі виявлення її задатків, здібностей, обдарованості і талантів, адже талановиті діти – це той ресурс, з якого створюється інтелектуальна еліта. Інтелектуальну еліту будь-якого народу становлять особистості творчі, яскраві, мислячі. Щоб це потенційне

національне багатство зберегти й примножити, необхідно вміти відбирати таких дітей, допомагати їм знайти себе й правильно оцінити, підтримувати їхній розвиток.

Значну роль у цьому процесі грає сучасний педагог-вихователь, орієнтований на творчу роботу з обдарованими дітьми, на пробудження й розвиток природних задатків кожної дитини. У зв'язку з цим особливого значення набуває спеціальна професійна підготовка майбутніх вихователів, формування їхньої готовності до роботи з обдарованими дітьми в навчально-виховному процесі. Як зауважує Н. Гагаріна, особлива увага звертається на складові професійної компетентності педагога, що включають: широку ерудицію, знання свого предмета, останніх досягнень науки й техніки, новітніх технологій і методів, методології науки й зв'язку з іншими галузями наук, бачення перспективи, уміння прогнозувати, застосовувати різні методи самоконтролю й самопізнання, методи наукових досліджень з метою отримання реальних знань про себе і свою діяльність, прагнення до самовдосконалення, бажання підвищити свій професійний рівень; розширення блоків професійних знань, практичний аналіз і планування професійної діяльності, корекцію професійних стереотипів. Погоджуємося із дослідницею, що характерним у підготовці педагогів вищого рівня професіоналізму і як його показника професійної компетентності у роботі з обдарованими дошкільниками є особлива, глибоко усвідомлена потреба в самовдосконаленні, задоволеність педагога співпрацею з дітьми, контактність педагогів і дітей, інтерес до професії та до досягнення більш високих вершин професіоналізму. Нестандартне вирішення професійних завдань, розширення меж професійної діяльності дає можливість переходити майбутньому педагогу на більш високі щаблі творчості [1, с.54].

Вважаємо, що для успішної педагогічної діяльності з обдарованими дошкільниками недостатньо «сухих» теоретичних знань, оскільки тільки творчий, креативний, передовий вихователь, який володіє передовим педагогічним досвідом, інноваційними технологіями здатний побудувати такий педагогічний процес у ЗДО, який буде ґрунтуватися на психології розвитку дитини, виявленні, підтримці і розвитку її обдарованості.

Список використаних джерел

1. Гагаріна Н. Підготовка педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів до роботи з обдарованими дітьми /Н.Гагаріна //Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. В.Винниченка: зб.наук.праць. – Кропивницький. – Серія «Педагогічні науки», 2010. – Вип. 91. – С. 53 – 57.

СЛОБОДЯНЮК О. М.

Інститут вищої освіти НАПН України, Україна

НЕДОБРОЧЕСНІ ПРАКТИКИ ЯК РИЗИК ВТРАТИ РЕПУТАЦІЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ (ДОСВІД ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ)

Керівник програми PISA Андреас Шлейхер в роботі «Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття» переконує, що «... без належної освіти люди поневірятимуться на маргінесі суспільства, а країни не зможуть скористатися технологічними досягненнями заради прогресу» [1, с.15]. Світові тенденції

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>